

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/

101-1/220 /05768

Ankara

9 / 9 / 1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname" bu günkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER
Başbakan

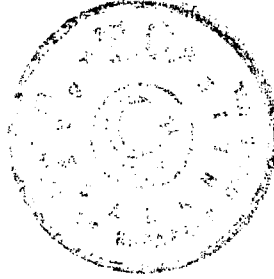
Eki _____ :

- 1- Kanun Hükmünde Kararname
- 2- Gerekçe
- 3- Resmi Gazete (10 adet)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI			
Komisyon	- Milli Eğitim		
TARİHİ	14.9.1993	1/593	
S. TS	26	K.D. B.K.	
BAŞKAN	M. H. G.		

GENEL GEREKÇE

Otuz yıl önce 278 sayılı Kanunla kurulan TUBİTAK yapısında 1987 tarihinde 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklikler yapılmıştır. O zamandan beri, Dünya'da ve Türkiye'de sosyo-ekonomik şartların hızla değiştiği, Bilim ve Teknolojideki değişimlerin daha büyük bir ivme kazandığı gözlenmektedir. Bilim ve Teknoloji politikalarında devletin rolü, devletin üretimdeki rolü azaldıkça, tersine daha stratejik bir unsur hali gelmektedir. TUBİTAK'ın yeni koşullara uygun biçimde daha etkin bir bilim ve teknoloji politikası organı olarak işlevlerini ve örgüt yapısını düzenleyen bu tasarı ile daha çağdas bir kuruluş haline gelmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kurumun amaçları tanımlanmıştır.

Madde 2- Kurumun görevleri, eski metinlere göre daha sistematik ve kapsamlı biçimde sıralanmıştır.

Madde 3- Kurumun organları yeniden tanımlanmıştır. Mevcut Kanun Hükümündeki Kararnamedeki Yönetim Kurulu kaldırılarak, 278 sayılı kanundaki Bilim Kurulu yeniden ihdas edilmiştir.

Madde 4- Bilim Kurulunun oluşumu ve çalışma düzenini tanımlamaktadır. Burada yapılan önemli bir değişiklik, Bilim Kurulunun müspet bilimler alanından gelecek 3 üyesinden dördünün, Türkiye Bilimler Akademisi ile organik bir bağ kurmak amacıyla, bu kuruluş üyeleri arasından seçilme zorunluluğudur. Diğer 4 üye ise özel ve kamu kesiminden seçilecektir. Böylece TÜBİTAK'ın reel ekonomi ile ilişkileri daha güçlü bir bağ haline gelecektir.

Bu madde, kurumun üst karar organı olan Bilim Kurulu'nun görevlerini daha ayrıntılı ve sistematik bir tarzda sıralamaktadır.

Madde 5- Başkanlık yapısını, Başkanın görev ve yetkilerini, seçilme şartlarını ve süresini belirleyen bu madde, yeterli sayıda Başkan Yardımcısı atanmasını ve bir de Genel Sekreterlik ihdasını öngörmektedir.

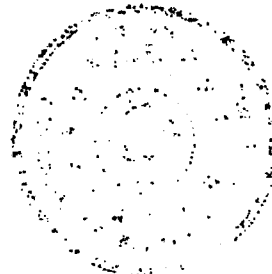
Genel Sekreterin, Kurumun her türlü idari ve destek hizmetlerinden sorumlu bir kişi olarak, Başkanın ve Bilim Kurulunun bilim politikası kararlarına yürütmekle görevli olduğu tanımlanmaktadır.

Başkanın, Bilim Kurulunca seçilip, Başbakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanıca atanması hükmüne bağlanmaktadır. Başkan yardımcılarının ise Başkanın önerisi üzerine Başbakan tarafından atanacağı tanımlanmaktadır.

Madde 6- Arastırma grupları oluşumu ve görevlerini tanımlamaktadır. Buradaki değişiklik, bu grupların tamamen artması değil, Bilim Kurulu'nun koyduğu ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalarınıdır.

Madde 7- Kurum bünyesinde yer alan Arastırma Merkez ve Enstitülerinin kurulma süreçleri ile bunların hizmet ücretlerinin saptanması ile gelirin kullanılması düzenlenmiştir.

Madde 8- Bilim kurulu üyeleri ve verilecek ücretlerin tayini usulünü belirler.

Madde 9- Kanun Hukmündeki Kararnamenin kabulü ile ortaya çıkacak deyim farkları ve hizmet yükümlülüklerinin devrine ilişkin iki ek madde ile Bilim Kurulunun ilk kurulusu, ikinci yıl sonundaki değisiklik usulüne ilişkin hükümleri düzenleyen gecici maddeleri ihtiva eder.

Madde 10- Yururlukten kaldırılan maddeye iliskindir.

Madde 11- Yururluk maddesidir.

Madde 12- Yurutme maddesidir.

3/2/93

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU
KURULMASI HAKKINDA KANUNUN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME**

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılması; 24/6/1993 tarihli ve 3911 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak, Bakanlar Kurulu'nca 18/8/1993 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1- Türkiye'de müspet bilimlerde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek; mevcut bilimsel ve teknik bilgilere erişmek ve erişilmesini sağlamak amacıyla, tüzel kişiliğe, idari ve mali özerkliğe sahip, Başbakan'a bağlı "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu" kurulmuştur. Kuruluşun kısa adı TÜBİTAK'dır.

Başbakan, Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini, gerekli gördüğü takdirde bir Bakan eliyle kullanabilir.

Kurum, bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Kurumun Merkezi 'Ankara'dadır."

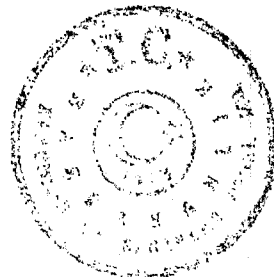
Madde 2- 278 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2- Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır:

a) Müspet bilimler alanında, temel ve uygulamalı araştırma yapmak, yaptırmak, yapmayı özendirmek ve bu amaçla merkez ve enstitüler kurmak;

b) Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikalarının saptanmasında Hükümete yardımcı olmak; "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu"na sekreteryaya görevi yapmak;

c) Müsbet bilimler alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yolları saptamak ve ilgili kurumlara önermek;

d) Türkiye'nin uluslararası alanda bilimsel ve teknolojik rekabet gücünü arttırmak için önlemler almak. Bilimsel araştırmaların teknolojik yeniliklere süratle dönüşebilmesi için yöntemler geliştirmek; Özel sektörün teknolojik araştırma ve geliştirmeye etkin ve ağırlıklı olarak katılımını sağlayacak programlar yapmak; Türk Sanayii'nin Üniversite ve araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirmek, bu işbirliğinin somut hale dönüşebileceği fiziki ortamlar yaratmak;

e) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki isteklerini değerlendirmek ve imkanları dahilinde yardım etmek;

f) Türkiye'nin taraf olacağı bilimsel ve teknolojik yardım ve işbirliği anlaşmalarının hazırlanması ve müzakeresinde Hükümete yardımcı olmak ve bu anlaşmaların izlenme ve uygulanmasında 244 ve 1173 sayılı kanunlar çerçevesinde görev almak;

g) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak ve bu kurumlara, gerekirse üye olmak; uluslararası bilimsel ve teknik anlaşmalara Türkiye adına taraf olmak;

h) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer, kollokyum gibi bilimsel toplantıları desteklemek, düzenlemek ve bunlara katılmak;

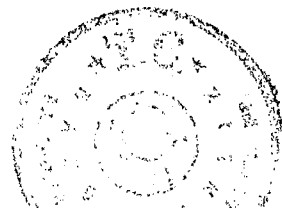
ı) Kurumun ilgi alanlarında Türkçe ve yabancı dillerde kitap ve periodik yayınlamak ve bu tür yayınları desteklemek;

i) Dokümantasyon, enformasyon sistemleri, bilgi bankaları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel destek birimleri kurmak, mevcut ulusal ve uluslararası sistemlerle işbirliği yapmak;

j) Bilim adamlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak; bu amaçla ödüller vermek, öğrenim ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetiştirme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu amaçla burslar vermek, yarışmalar düzenlemek ve yayınlar yapmak,

k) Yukarıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyetlerde bulunmak."

Madde 3- 278 sayılı kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3- Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki organ ve birimlerden oluşur.

- a) Bilim Kurulu
- b) Başkanlık
- c) Araştırma Grupları
- d) Araştırma Merkezleri, Enstitüler ve benzeri birimler".

Madde 4- 278 sayılı Kanunun 21/10/1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 4- Bilim Kurulu, Başkan ve oniki üyeden oluşur. Kurum Başkanı aynı zamanda Bilim Kurulu'nun da başkanıdır. Başkanın olmadığı zaman, görevlendireceği bir Bilim Kurulu üyesi Başkanlığa vekalet eder. Bilim Kurulu'nun toplantı ve karar yeter sayısı yedidir.

Bilim Kurulu'nun oniki üyesinden sekizi, müspet bilimler alanında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından, diğer dördü özel veya kamu kesiminden üstün nitelikli hizmetleriyle tanınmış kişiler arasından seçilir. İlk gruptaki sekiz üyenin en az yarısının Türkiye Bilimler Akademisi asli üyesi olması zorunludur.

a) Üyelik Süresi: Bilim Kurulu üyelik süresi 4 yıldır. Açılacak üyelikler için Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile seçim yapılır. Süresi biten üye, ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için yukarıdaki esaslara göre yeni üye seçilir. Bu suretle seçilen üye yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyeliği seçimi, Başbakanın onayı ile kesinleşir.

b) Bilim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri:

1) Hükümetin, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun ve kalkınma planlarının belirleyeceği hedef, ilke ve politikalar doğrultusunda, Kurumun çalışma ilke, program ve politikalarını ve öncelikli alanları belirlemek;

2) Araştırma grupları, araştırma merkez, enstitü ve benzer birimleri kurmak, kaldırmak ve Kurum organizasyon şemasını onaylamak;

3) Kurumun personel kadroları, ücret cetvellerini ve iş tanımlarını Başkanlık önerisi üzerine, görüşerek karara bağlamak,

4) Başkanın teklifi üzerine merkez ve enstitü müdürleri, araştırma grubu yürütme komitesi sekreterleri ve genel sekreteri atamak;

5) Kurumun yıllık çalışma programı ve bütçe teklifini onaylamak,

6) Kuruma ve proje yönetimine ilişkin yönetmelikleri ve esasları hazırlatmak, değiştirmek, kaldırmak veya onaylamak,

7) Kurumun yurt içinde ve yurt dışındaki ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara mevzuat hükümleri çerçevesinden üye olması için karar almak,

8) Kuruma taşınmaz alınması veya Kurum taşınmazlarının satılmasına karar vermek."

Madde 5- 278 sayılı Kanunun 5 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5- Başkanlık, Başkan ve Bilim Kurulu'nun belirleyeceği sayıda Başkan Yardımcısı ve Kurumun her türlü idari ve destek hizmetlerinin yürütülmesinden sorumlu Genel Sekreterden oluşur.

Başkan, Bilim Kurulu'nca müspet bilimler alanında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından seçilir ve Başbakan'ın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Başkan Yardımcıları, yine aynı niteliklere sahip kişiler arasından Başkan'ın önerisi ile Başbakan tarafından atanır.

Genel sekreter, devlet memuriyetine atanabilme genel şartlarına sahip, en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş ve en az on yıllık kamu görevi yapmış kişiler arasından Başkan'ın teklifi üzerine Bilim Kurulu tarafından atanır.

a) Başkanın görev süresi 4 yıldır ve en çok 2 dönem, bu göreve seçilebilir.

b) Başkan'ın görev ve yetkileri:

1) Kurumu temsil etmek;

2) Bilim Kurulu'na Başkanlık etmek;

3) Bilim Kurulunun belirlediği ilke, usul ve öncelikler doğrultusunda Kurumu yönetmek ve ita amirliği yapmak;

4) Kurum personeli atamak;

5) Bilim Kurulu'na sunulmak üzere Kurum'un yıllık çalışma raporu, araştırma ve iş programı ile bütçesini hazırlamak;

6) Yurt içinden ve yurt dışından yardım ve bağışları kabul etmek;

7) Araştırma projelerinin sonuçlarını değerlendirerek basın ve yayımlanmasına karar vermek,

8) Kurumun burs ve süreli yayınlarına karar vermek"

Madde 6- 278 sayılı Kanunun 6 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6- Araştırma Grupları; beş kişilik yürütme komitesi ve yürütme komitesi Sekreteri ile yeterli sayıda destek personelden oluşur.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu bünyesinde hangi alanlarda Araştırma Grubu kurulacağı Başkanın önerisi ile Bilim Kurulunca saptanır.

Araştırma Grup Yürütme Komitesi sekreterleri Kurumda tam zamanlı olarak görev yaparlar.

Yürütme Komitesi üyeleri grubun çalışma alanında yetkili kişiler arasından Başkan tarafından seçilir.

Araştırma grupları, alanlarındaki bilimsel ve teknik faaliyetlerin programlandığı, yönlendirilip yönetildiği organlardır.

Araştırma Grupları, tanımlanmış görev alanlarında, Türkiye'nin genel bilim ve teknoloji politikası, hedef, ilke ve yöntemlerine uygun olarak Bilim Kurulu'nca hazırlanan yıllık programlar veya uzun vadeli hedefler doğrultusunda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini destekler, projeler yaptırır.

Yürütme Komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir. Başkanlık tarafından incelenmesi istenen konular hakkında görüş bildirir. Yürütme Komitelerinin emrinde devamlı veya geçici olarak yerli ve yabancı danışmanlar görevlendirilebilir.

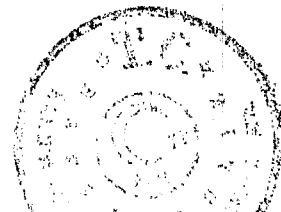
Yürütme Komitelerinin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir."

Madde 7- 278 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7- Kurum bünyesinde hangi alanda araştırma merkez ve enstitüsü kurulacağı Başkan'ın önerisi ile Bilim Kurulunca saptanır. Bu birimlerin organizasyon şemaları ve ana faaliyet alanları Bilim Kurulunca belirlenir.

Merkez ve enstitülerin görevleri faaliyet alanlarına bağlı olarak yönetmelikle belirlenir.

Kurum dışına verilen hizmetlerin ücreti ilgili Merkez ve Enstitülerce saptanır. Bu tür hizmet karşılığı sağlanan gelirin %40'ı milli bir bankada açılacak bir hesaba toplanır, bu miktardan projelerde görevli personele ne oranda ve hangi usul ve esaslara göre ödeme yapılacağı bir yönetmelikle saptanır."

Madde 8- 278 sayılı Kanunun 18inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 18- Bilim Kurulu Üyelerine verilecek ücretler, halen kamu kurumlarında çalışanların kurumlarındaki her türlü hakları, emekli statüsündekilerin emekli maaş ve makam tazminatları saklı kalmak kaydıyla, başkanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir."

Madde 9- 278 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Ek Madde 1- 278 sayılı Kanunda ve çeşitli mevzuatta geçen "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Yönetim Kurulu" ve "Yönetim Kurulu" deyimleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kurulu" ve "Bilim Kurulu"; olarak değiştirilmiştir."

"Ek Madde 2- Kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan tüm burslardan doğan zorunlu hizmet yükümlülükleri, yükümlünün istemi, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun talebi ve yükümlünün bağlı olduğu Bakanın onayı ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna devredilebilir".

"Geçici Madde 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 ncü maddesinde öngörülen Bilim Kurulu'nun ilk kuruluşu aşağıdaki şekilde yapılır:

Başbakan, bir defaya mahsus olmak üzere, 4 ncü maddede belirtilen niteliklere uygun kişiler arasından dördü özel ve/veya kamu sektöründen olmak üzere 8 üyeyi atar. Bu üyeler aynı maddenin (a) bendinde belirtilen niteliklere uygun kişiler arasından geri kalan 4 üyeyi gizli oyla seçer.

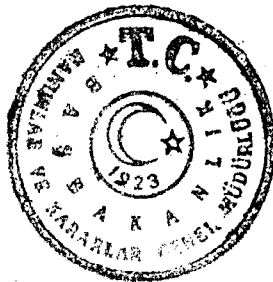
Başkan bir defaya mahsus olmak üzere Başbakan'ın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Bilim Kurulu'nun tüm üyelerinin görev süreleri Kurul'un ilk toplantı tarihinde başlar. Mevcut Yönetim Kurulu ve Başkan'ın görevi bu tarihe kadar devam eder."

"Geçici Madde 2- Bilim Kurulu'nun ilk oluşumundan sonraki ikinci yıl sonunda, bir defaya mahsus olmak üzere, ad çekme usulu ile ayrılacak 6 üye yerine, Kurulun geri kalan üyeleri tarafından 4 ncü maddede öngörülen şart ve niteliklere sahip kişiler arasından yeni 6 üye seçilir."

"Geçici Madde 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü yönetmelik ve esaslar çıkarılincaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur."

Madde 10- 278 sayılı Kanunun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/ 498

Madde 11- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 12- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

SÜLEYMAN DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

PROF. DR. T. ÇİLLER
BAŞBAKAN

E. İNÖNÜ Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	N. CEVHERİ Devlet Bakanı	Y. AKTUNA Devlet Bakanı	M. GÖLHAN Devlet Bakanı
I. TEZ Devlet Bakanı	B. S. DAÇE Devlet Bakanı	E. ŞAHİN Devlet Bakanı	G. MÜFTÜOĞLU Devlet Bakanı
N. KURT Devlet Bakanı	M. KAHRAMAN Devlet Bakanı	C. ERHAN Devlet Bakanı	M. ÇİLOĞLU Devlet Bakanı
E. ŞAHİN Devlet Bakanı	A. ŞANAL Devlet Bakanı	Ş. ERDEM Devlet Bakanı	M. S. OKTAY Adalet Bakanı
N. AYAZ Millî Savunma Bakanı	M. GAZİOĞLU İçişleri Bakanı	H. ÇETİN Dışişleri Bakanı	I. ATTILAY Maliye Bakanı
N. MENTEŞE Millî Eğitim Bakanı	O. KUMBARACIBAŞI Bay. ve İskan Bakanı	R. SERDAROĞLU Sağlık Bakanı	M. KÖSTEPEN Ulaştırma Bakanı
R. ŞAHİN Tarım ve Köylüleri Bakanı	M. MOĞULTAY Çal. ve Sos. Güv. Bakanı	M. T. KÖSE Sanayi ve Ticaret Bakanı	E. AKÇAN Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
D. F. SAĞLAR Kültür Bakanı	A. ATEŞ Turizm Bakanı	H. EKİNCİ Orman Bakanı	R. AKÇAN Çevre Bakanı

Dosya No.